

Kétszemélyes nem zéró összegű játékok elemzése a kumulatív kilátáselmélet segítségével

Makó Zoltán, Salamon Júlia

Sapientia-Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Csíkszeredai Kar
makozoltan@uni.sapientia.ro, salamonjulia@uni.sapientia.ro

Játékelméleti problémák hagyományos elemzésénél hallgatólagosan azzal a hipotézissel élünk, hogy a játékosok a Neumann-Morgenstern preferencia-rendezési axiómák alapján döntenek. Legtöbbször azt is feltételezzük, hogy kockázattal szemben semleges a magatartásuk. Az ilyen játékosokról szokták mondani, hogy racionálisan döntenek. Közgazdasági modellekben ezen döntéshozókat Ökonoknak nevezik. Ha mi emberek ebben az értelemben racionálisak lennénk, akkor Richard Thaler szerint "úgy gondolkodnánk, mint Albert Einstein, akkora memóriánk lenne, mint az IBM Big Blue számítógépének, és olyan akaraterővel bírnánk, mint Mahatma Gandhi". De mi emberek vagyunk és nem vagyunk ilyen racionális teremtmények. Befolyásolnak az érzelmeink és a környezetünk, a többi ember viselkedése, és figyelünk, hogy vajon mások mit is gondolnak rólunk.

Kahneman és Twersky leírták azokat a hatásokat, amelyek torzítják a Neumann-Morgenstern hasznosságelmélet axiómáit. Az általuk kidolgozott elméletet nevezik kilátáselméletnek.

Ebben az előadásban azt szeretnénk bemutatni, hogy ha figyelembe vesszük a kilátáselméletben leírt tükrözési hatást, hogyan alakul a kétszemélyes nem nulla összegű, két stratégiai lehetőséggel rendelkező játékokban a kevert Nash-féle egyensúly. Vizsgáljuk a referencia-érték hatását a játék kimenetelére.

Hivatkozások

- [1] Richard Thaler: *Rendbontók*, HVG kiadó, Budapest, 2018.
- [2] Daniel Kahneman: *Gyors és lassú gondolkodás*, HVG kiadó, Budapest, 2013.